

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 189/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., B., zastúpeného advokátkou JUDr. A. P., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 82/2010 vo veci žiadosti o prepustenie z väzby podanej 23. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2010 doručená sťažnosť P. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 82/2010 vo veci žiadosti o prepustenie z väzby podanej 23. septembra 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že voči sťažovateľovi bolo vedené na Okresnom súde Michalovce (ďalej len „okresný súd“) väzobné trestné stíhanie pre „*dvojnásobný*“ prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 T 93/2009 z 5. augusta 2010 uznal sťažovateľa vinným a odsúdil ho na nepodmienečný trest odňatia slobody. Sťažovateľ napadol toto rozhodnutie okresného súdu odvolaním z 18. augusta 2010, na základe čoho bola trestná vec sťažovateľa predložená krajskému súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 23. septembra 2010 podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú „z *nevedomosti*“ adresoval okresnému súdu, pričom tento ju 27. septembra 2010 postúpil krajskému súdu ako príslušnému na jej prerokovanie a rozhodnutie.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa ku dňa spísania sťažnosti nebolo o predmetnej žiadosti rozhodnuté, pričom odo dňa jej podania uplynulo „*už 47 dní*“ a „*túto lehotu nemožno považovať za akceptovateľnú, a to najmä z hľadiska požiadavky neodkladnosti rozhodovania o takejto žiadosti*“.

Uvedenú situáciu považuje sťažovateľ za porušenie svojho základného práva garantovaného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva garantovaného čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Na základe týchto argumentov sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 82/2010 vo veci žiadosti o prepustenie z väzby podanej 23. septembra 2010, prikázal krajskému súdu, aby vo veci tejto žiadosti „*konal a obvineného P. K. prepustil z väzby na slobodu*“, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

V rámci svojej rozhodovacej činnosti už ústavný súd konštatoval, že v ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy garantujúcom právo na osobnú slobodu je obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 345/2006).

Pri preskúmaní sťažnosti ústavný súd zistil, že podaniu žiadosti sťažovateľa o prepustenie na slobodu z 23. septembra 2010 predchádzala jeho žiadosť o prepustenie na slobodu, ktorú podal na hlavnom pojednávaní okresného súdu konanom 5. augusta 2010. Túto žiadosť odôvodnil sťažovateľ tým, že *„si potrebuje na slobode vybaviť svoje pracovné záležitosti, kde mieni následne zo slobody nastúpiť výkon trestu, ktorého uloženie v danej trestnej veci očakáva, pričom sa nemieni vyhýbať výkonu tohto trestu“*.

Okresný súd o predmetnej žiadosti rozhodol uznesením sp. zn. 3 T/93/2009 z 5. augusta 2010, ktorým podľa ustanovení § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol žiadosť ako nedôvodnú. Okresný súd vychádzal zo svojich záverov, v rámci ktorých skonštatoval, že u sťažovateľa stále trvajú dôvody väzby v zmysle ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že u sťažovateľa je dôvodná obava v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku daná skutočnosťou, že *„obžalovaný sa opakovane nedostavil na hlavné pojednávanie, pričom mu nebolo možné doručovať ani predvolania, nakoľko tento napriek vedomosti o trestnom stíhaní si nesplnil svoju oznamovaciu povinnosť, kde neoznámil polícii, prokuratúre ani*

súdu zmenu miesta pobytu, pričom musel byť na tohto vydaný príkaz na zatknutie, ktorý bol realizovaný až dňa 23.7.2010“. Takisto okresný súd poukázal na okolnosť, že sťažovateľ bol v minulosti *„viackrát súdne trestaný, kde trestnej činnosti sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia“*, ktorá podľa názoru okresného súdu zakladala dôvodnú obavu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a to z *„pokračovania v páchaní trestnej činnosti“*.

Uznesenie okresného súdu z 5. augusta 2010 nadobudlo v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 64/2010 právoplatnosť 8. septembra 2010.

V zmysle ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku ak bola žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

V sťažovateľovom prípade rozhodnutie o žiadosti z 5. augusta 2010 nadobudlo právoplatnosť 8. septembra 2010. Novú žiadosť o prepustenie na slobodu (s výnimkou prípadu, že by nová žiadosť obsahovala nové, odlišné dôvody) mohol sťažovateľ opakovať až po uplynutí lehoty 30 dní od uvedeného dátumu právoplatnosti, teda po dátume 8. október 2010. Toto právo poskytované príslušným ustanovením Trestného poriadku sťažovateľ aj využil a po uplynutí označenej lehoty 2. novembra 2010 predložil krajskému súdu ďalšiu žiadosť o prepustenie na slobodu, ku ktorej pripojil aj návrh na nahradenie väzby poskytnutím písomného sľubu sťažovateľa a dohľadom probačného a mediačného úradníka v zmysle ustanovení § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Krajský súd vo veci uvedenej žiadosti a návrhov rozhodol, tak ako mu to ukladá ustanovenie § 79 ods. 3 Trestného poriadku požadujúce urýchlené rozhodovanie, a to uznesením sp. zn. 4 To 82/2010 z 10. novembra 2010, ktorým žiadosť o prepustenie na slobodu zamietol, písomný sľub sťažovateľa neprijal a neakceptoval ani ponúkanú náhradu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Pokiaľ ide o sťažovateľovu žiadosť o prepustenie na slobodu z 23. septembra 2010 (podanú pred uplynutím spomínanej lehoty 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti z 5. augusta 2010), túto sťažovateľ založil predovšetkým

na argumentácii o zaujatosti „*orgánov prípravného a súdneho konania*“. Ďalej sťažovateľ v žiadosti na jednej strane bez bližšieho zdôvodnenia tvrdil, že dôvody väzby zanikli, na druhej strane predložil tomu protirečivé tvrdenie, že dôvody väzby v jeho prípade od počiatku „*nemali žiaden reálny základ*“. Ústavný súd konštatuje, že vo svojej podstate odôvodnenie tejto žiadosti sťažovateľa neobsahovalo žiadne skutočnosti relevantného charakteru, ktoré by zakladali možnosť preskúmania opodstatnenosti ďalšieho trvania väzby v sťažovateľovom prípade. Vzhľadom na uvedené nebolo povinnosťou krajského súdu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o prepustenie na slobodu podanou 23. septembra 2010, teda pred uplynutím spomínanej zákonnej lehoty 30 dní limitujúcej právo obvineného k iniciovaniu väzobného konania podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku. Táto žiadosť totiž neobsahovala tie „*iné dôvody*“, ktoré by zakladali zákonom predvídanú výnimku umožňujúcu preskúmanie takejto žiadosti.

Ústavný súd považoval za potrebné vyjadriť sa nad rámec aj k tej skutočnosti, že k žiadosti o prepustenie na slobodu z 23. septembra 2010 priložil sťažovateľ aj návrh na nahradenie väzby poskytnutým písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka, o ktorom nebolo zo strany krajského súdu rozhodnuté. Tento rozhodoval o rovnakom návrhu až na základe nového podania sťažovateľa z 2. novembra 2010. Námietku v naznačenom smere však sťažovateľ v sťažnosti neformuloval a ústavný súd sa vzhľadom na svoju viazanosť petitom sťažnosti v zmysle ustanovenie § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde prihliadnuc tiež na skutočnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa touto otázkou zaoberať nemohol.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2011